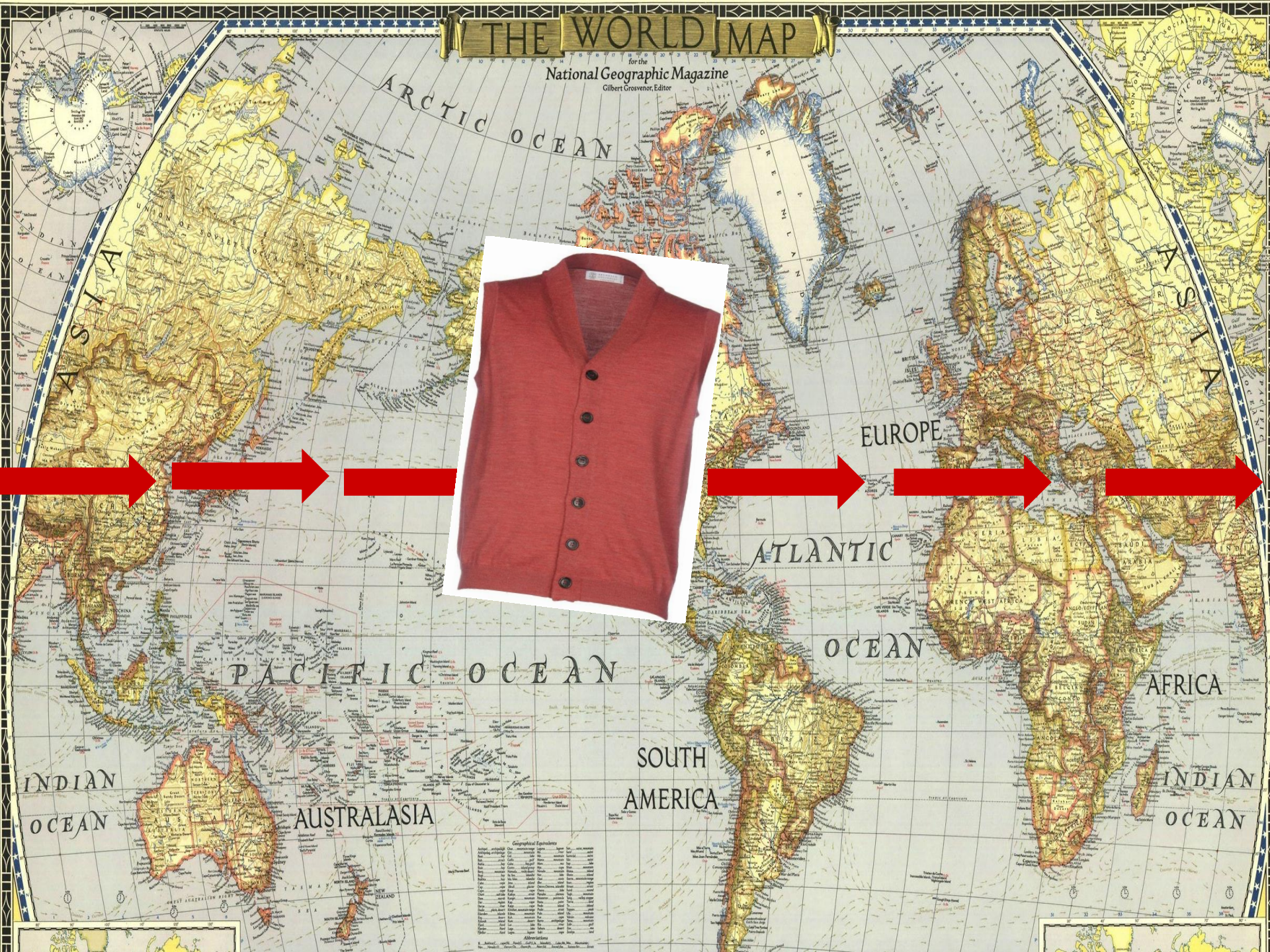

THE WORLD MAP

for the
National Geographic Magazine
Gilbert Grosvenor, Editor

«Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης κάνει το χάσμα ανάμεσα στους πλούσιους και στους φτωχούς του κόσμου ακόμη μεγαλύτερο»

Για να τοποθετηθούμε σχετικά με το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, πρέπει, αρχικά, να κατανοήσουμε την πλήρη σημασία του. Παγκοσμιοποίηση σημαίνει κατάργηση των συνόρων μεταξύ των χωρών για την πιο εύκολη διακίνηση ιδεών, προϊόντων, ηθών και ανθρώπων. Αφού αυτό γίνει κατανοητό, μπορούμε να αναλύσουμε και αν θα έχει θετικό ή αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία, ξεκινώντας από το χάσμα πλούσιων – φτωχών.

Το φαινόμενο αυτό θα επηρεάσει ιδιαίτερα τους φτωχούς για δύο λόγους. Αρχικά, όταν σε μία χώρα δίνεται η δυνατότητα να εισαγάγει προϊόντα από άλλες χώρες με χαμηλό κόστος παραγωγής, είναι λογικό οι πολίτες της να τα προτιμούν. Αυτό, όμως, θα οδηγήσει σε ύφεση την εγχώρια οικονομία, γεγονός που συνεπάγεται αύξηση της ανεργίας και φτώχεια. Ο δεύτερος λόγος είναι οι ρατσιστικές αντιλήψεις που μπορεί να επικρατήσουν. Όταν σε μία κοινωνία οι φτωχοί αντιμετωπίζονται σαν κατώτερα όντα και σε μία άλλη όχι, τότε με την παγκοσμιοποίηση υπάρχει κίνδυνος εξάπλωσης αυτών των ιδεών. Οι φτωχοί θα αντιμετωπίζονται σαν κατώτερα μέλη της κοινωνίας, θα χάσουν κάθε ευκαιρία να βρουν μια καλή δουλειά και να εξασφαλίσουν μια καλύτερη ζωή για τους ίδιους και την οικογένειά τους. Αυτό θα αποτελέσει την αρχή ενός φαύλου κύκλου που θα στερεί όλο και περισσότερα δικαιώματα από τους φτωχούς.

Το μήνυμα που θέλει να περάσει ο συγγραφέας, είναι πως η παγκοσμιοποίηση είναι ωφέλιμη για τους πλούσιους αγοραστές και για τους εργοστασιάρχες, αλλά επιβλαβής για τους φτωχούς και τους εργάτες.

«Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης κάνει το χάσμα ανάμεσα στους πλούσιους και στους φτωχούς του κόσμου ακόμη μεγαλύτερο» (συνέχεια)

Φυσικά οι δυσάρεστες πλευρές του φαινομένου μπορούν να μετριαστούν, φροντίζοντας για τη δημιουργία μιας κοινωνίας στην οποία όλοι θα είναι ίσοι, θα έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ενώ ο πλούτος που θα έχει στην κατοχή του κάποιος, δεν θα τον καθιστά «ανώτερο» από κάποιον άλλο.

Οφέλη τις παγκοσμιοποίησης

Κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει ότι η παγκοσμιοποίηση αποφέρει πολλά οφέλη στον κόσμο, ανοίγοντας πόρτες στο εξωτερικό. Αρχικά, το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης θα ωφελήσει την παιδεία, καθώς θα υπάρξει αλληλεπίδραση μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων των προηγμένων χωρών. Επίσης, θα δίνονται ευκαιρίες στους νέους να σπουδάσουν και να σταδιοδρομήσουν στο εξωτερικό σε ένα αντικείμενο που τους ενδιαφέρει, αλλά στη χώρα τους δεν υπάρχουν οι αναγκαίες υποδομές.

Υπάρχουν, βέβαια, και άλλα οφέλη. Αρχικά, όταν όλοι είναι εξοικειωμένοι με τα ήθη και έθιμα των άλλων λαών, η πιθανότητα πολέμου είναι πολύ μικρότερη. Επιπλέον, θα βοηθήσει στην βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων, καθώς όλοι μπορούν να έχουν κοινά ενδιαφέροντα και να δέχονται κοινά ερεθίσματα. Με την παγκοσμιοποίηση όλοι μακροπρόθεσμα μπορεί να αποκτήσουν κοινό υπόβαθρο (ιδεολογικό, θρησκευτικό, ηθικό, μορφωτικό κλπ) και άρα όλοι μπορούν να γίνουν κοινωνικά αποδεκτοί.

Ποιος σταθμός της παγκοσμιοποίησης σε συγκλόνισε πιο πολύ και γιατί;

Το κόκκινο γιλέκο ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο. Από τα γιγάντια τάνκερ μέχρι να καταλήξει στα χέρια του παράτυπου μετανάστη που φτάνει στα Κανάρια νησιά, έχει βρεθεί στην Ασία, στην Αφρική και στην Ευρώπη. Περισσότερο με συγκλονίζουν τα γεγονότα στο Μπαγκλαντές.

Αρχικά, καθώς ξεκινάει το κεφάλαιο, ο συγγραφέας αναφέρεται στην προετοιμασία μιας απεργίας και διαδήλωσης τα ξημερώματα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι άνθρωποι που συμμετέχουν σε αυτήν, είναι πολλοί, αλλά μόνο ένας από αυτούς ήταν σε θέση να διαβάσει και να γράψει. Θεωρώ τουλάχιστον απάνθρωπο να στερείται κάποιος την ευκαιρία να έχει βασικές γνώσεις. Η γραφή και η ανάγνωση είναι οι στοιχειώδεις γνώσεις που πρέπει να διαθέτει κάποιος, για να έχει μία αξιοπρεπή διαβίωση.

Κατά τη διάρκεια της διαδήλωσης οι ένοπλες αστυνομικές δυνάμεις και ο στρατός κάνουν αισθητή την παρουσία τους ρίχνοντας δακρυγόνα και ασκώντας βία στους διαδηλωτές. Αυτό που προσελκύει το ενδιαφέρον μου, είναι η καταπίεση. Αυτοί οι άνθρωποι ξεσηκώθηκαν, για να εξασφαλίσουν βασικά δικαιώματα που καταστρατηγούνται. Θεωρώ απαράδεκτο, λοιπόν, να αντιμετωπίζονται με βιαιότητα και να συλλαμβάνονται, επειδή απαίτησαν τα βασικά, τα οποία στις αναπτυγμένες χώρες θεωρούνται αυτονόητα.

Γράψε μερικές σελίδες από το ημερολόγιο ενός ήρωα του βιβλίου

❖ *Κεφάλαιο 6: Ξέφρενες βόλτες με τουκ τουκ, κατακλυσμοί και η γέννηση ενός φλις γιλέκου εκτός προγράμματος. Μία συνηθισμένη μέρα στην κλωστοϋφαντουργία του Μπαγκλαντές (Τασλίμα)*

Είμαι δεκαεπτά χρονών και δουλεύω. Ζω στο Μπαγκλαντές, όπου το να δουλεύεις ακόμα και από δέκα χρονών είναι πολύ φυσιολογικό. Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι και εύκολο. Το γεγονός ότι κάθε πρωί πρέπει να ξυπνάω μια συγκεκριμένη ώρα, για να είμαι στο εργοστάσιο ακριβώς την ώρα που πρέπει, είναι σχεδόν ακατόρθωτο. Κυρίως, επειδή δεν έχω ρολόι. Δεν αποτελώ μειονότητα πάντως. Οι περισσότεροι άνθρωποι εδώ δεν έχουν ρολόγια και φυσικά ούτε και οι δρόμοι. Δεν ήταν λίγες οι φορές που παραλίγο να μην προφτάσω να μπω, πριν κλείσουν οι πόρτες, γεγονός που θα σήμαινε απόλυση! Έτσι πάει... Αν για τον οποιοδήποτε λόγο λείψεις από τη δουλειά σου, τη χάνεις. Σήμερα πάντως ήμουν τυχερή. Αν και ο φύλακας της πόρτας με απείλησε, δεν με πέταξε έξω. Πλέον έχω σταματήσει να ενοχλούμαι από τη συμπεριφορά των φυλάκων. Έτρεξα στον όροφό μου να ξεκινήσω τη δουλειά. Η αποπνικτική ατμόσφαιρα μέσα στη μικρή αίθουσα με κάνει να θέλω να σταματήσω. Να βγω έξω να αναπνεύσω. Να γεμίσω τα πνευμόνια μου με φρέσκο αέρα και να φύγω από αυτό το μέρος. Να μην ξαναπατήσω ποτέ το πόδι μου εκεί μέσα. Αυτή η κλωστοϋφαντουργία μου έκλεψε τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου. Πριν έρθω εδώ είχα όνειρα.

Γράψε μερικές σελίδες από το ημερολόγιο ενός ήρωα του βιβλίου (συνέχεια)

Ακόμα έχω, αλλά μέρα με τη μέρα τα βλέπω να χάνονται... Αν δεν σκεφτόμουν την οικογένειά μου, δεν θα ήμουν σε αυτό το άθλιο μέρος. Οι γονείς μου δεν έχουν δουλειά, ζουν από αυτά που κερδίζω εγώ και χρεώνονται συνέχεια. Η μόνη εξαίρεση είναι μόνο, όταν ο πατέρας μου καταφέρνει να βρει προσωρινή δουλειά ως χειρώνακτας. Κοιτάζω με μίσος το δωμάτιο στο οποίο πρόκειται να περάσω τις υπόλοιπες έντεκα με δώδεκα ώρες της ημέρας. Αν είμαι τυχερή... Πρόσφατα έμαθα ότι η μεγάλη παραγγελία γιλέκων από τη Γερμανία πρέπει να τελειώσει σήμερα, και άρα δεν θα πάμε σπίτι μας, μέχρι να τελειώσει. Ξεκινάω να ράβω και δεν σταματώ μέχρι τα μεσάνυχτα που τελειώνει η βάρδια.

Γύρος του κόσμου με ένα άλλο καταναλωτικό προϊόν

❖ Πλαστική Σακούλα Σουπερμάρκετ

Η κυρία Στέλλα περίμενε υπομονετικά τη νεαρή υπάλληλο να βάλει το μπουκάλι με το γάλα στην πλαστική σακούλα. Πήρε τα ψώνια της και κατευθύνθηκε προς το σπίτι της. Αύριο θα πήγαινε στην ενορία να δώσει τα ρούχα.

Σάββατο 3 Σεπτεμβρίου 2016, Σαουδική Αραβία, πλατφόρμα άντλησης πετρελαίου.

Το μεγάλο μεταλλικό τρυπάνι τρυπάει την επιφάνεια της γης, κάνοντας εκκωφαντικό θόρυβο. Η διαδικασία εξόρυξης του πετρελαίου μόλις άρχισε, και δεν πρόκειται να σταματήσει για τις επόμενες πέντε με έξι ώρες. Οι εργάτες επιβλέπουν με βάρδιες την διαδικασία. Στην αλλαγή της τρίτης βάρδιας, έρχεται εντολή από το μηχανοστάσιο ότι οι δεξαμενές γέμισαν και ότι η μετακίνηση του πετρελαίου μέχρι το λιμάνι θα ξεκινούσε άμεσα. Από εκεί τα πετρελαιοφόρα θα το μετέφεραν μέχρι το λιμάνι της Μασσαλίας και από εκεί το εμπόρευμα θα μεταφερόταν με αγωγούς μέχρι το εργοστάσιο της Γερμανίας, στο Βερολίνο. Η παραγγελία ήταν ξεκάθαρη: 40 τόνοι, Δευτέρα ξημερώματα.

Δευτέρα 5 Σεπτεμβρίου 2016, Γερμανία-Βερολίνο, εργοστάσιο παρασκευής πλαστικών.

Η μεταφορά ολοκληρώθηκε. Όλο το πετρέλαιο, 40 τόνοι ακριβώς, ήταν πλέον τοποθετημένο στις δεξαμενές. Σε λίγη ώρα έλαβαν εντολή από τα κεντρικά. Οι είκοσι χιλιάδες σακούλες που είχαν ζητηθεί από το ελληνικό σουπερμάρκετ, έπρεπε να παραδοθούν το αργότερο μέχρι το τέλος της εβδομάδας. Για αυτό, από τη στιγμή παραλαβής του πετρελαίου είχε αρχίσει με ταχύτατους ρυθμούς η μετατροπή του αργού πετρελαίου σε μικρές μπίλιες πολυαιθυλενίου. Αυτή η διαδικασία θα τελείωνε περίπου την επομένη τα ξημερώματα.

Μετά οι τόνοι πολυαιθυλενίου θα τοποθετούνταν σε μεγάλα δοχεία, θα θερμαίνονταν σε πολύ υψηλές θερμοκρασίες μέχρι να λιώσουν, και στη συνέχεια θα έπαιρναν τη μορφή μιας πολύ λεπτής και τεράστιας σε μήκος ζελατίνας.

Αυτή η ζελατίνα τυλιγεται έπειτα σε χονδρά ρολά και μεταφέρεται στο επόμενο επίπεδο όπου θα βάζονταν, τοποθετημένη σε μηχανήματα που περιστρέφονταν με εξαιρετική ταχύτητα. Στο τελευταίο στάδιο της παραγωγής, το μεγάλο ρολό ζελατίνας κόβεται, ώστε να πάρει την τελική μορφή του. Οι πλαστικές σακούλες στοιβάζονται σε κιβώτια και μεταφέρονται αεροπορικώς μέχρι τον τόπο παραλαβής τους. Σε αυτήν την περίπτωση στο ελληνικό σουπερμάρκετ Χ.

Σάββατο. 10 Σεπτεμβρίου 2016, Ελλάδα-Αθήνα, Σουπερμάρκετ Χ.

Το εμπόρευμα είχε φτάσει στην ώρα του και το φορτηγό μεταφορών ήταν τώρα στην πίσω πλευρά του καταστήματος, ενώ οι υπάλληλοι ξεφόρτωναν τις κούτες με τις σακούλες και τις στοιβάζαν στην αποθήκη, απ' όπου αργότερα θα τοποθετούνταν στα ταμεία και θα χρησιμοποιούνταν από τους πελάτες. Τη Δευτέρα το κατάστημα άνοιξε και μέσα σε λίγη ώρα είχε γεμίσει με πελάτες. Τα ταμεία ήδη δούλευαν πυρετωδώς. Μέχρι το απόγευμα οι πλαστικές σακούλες στα ταμεία είχαν τελειώσει και αντικατασταθεί τουλάχιστον τρεις φορές. Οι πελάτες δεν είχαν μειωθεί. Σε ένα ταμείο η κυρία Στέλλα περίμενε υπομονετικά τη νεαρή υπάλληλο να βάλει το μπουκάλι με το γάλα στην πλαστική σακούλα. Πήρε τα ψώνια της και κατευθύνθηκε προς το σπίτι της με τις πλαστικές σακούλες να κόβουν τις αρθρώσεις της. Ξεκλείδωσε και ανέβηκε τα σκαλιά της πολυκατοικίας της, έφτασε στον πρώτο όροφο, μπήκε στο διαμέρισμά της και ξεκίνησε να τακτοποιεί τα ψώνια. Άφησε τις χρησιμοποιημένες σακούλες επάνω στο τραπέζι και άνοιξε την ντουλάπα. Τα ρούχα του γιου της ήταν ακόμα διπλωμένα στη ντουλάπα, όπως ακριβώς, όταν έφυγε για την Αμερική με τη Ρουζ, για να παντρευτούν. Τα πήρε και τα τοποθέτησε στις σακούλες του σουπερμάρκετ που σε λίγες μέρες θα παραδίδονταν στους πρόσφυγες. Το άλλο πρωί σηκώθηκε, τα παρέδωσε στην εκκλησία, όπου κυρίες του φιλόπτωχου ταμείου τα τοποθετούσαν στο φορτηγό, το οποίο θα έφευγε το ίδιο μεσημέρι για τον καταυλισμό.

Τρίτη 13 Σεπτεμβρίου 2016, Ελλάδα-Ελαιώνας, Καταυλισμός Σύριων Προσφύγων.

Το φορτηγό πάκκαρε και ξεφορτώθηκε. Οι εθελοντές μοίρασαν τα ρούχα. Στον Αχμέτ δόθηκε μία σακούλα Χ, που περιείχε αντρικά ρούχα. *Η σακούλα της κυρίας Στέλλας.* Ο Αχμέτ ήταν ένα νεαρό αγόρι γύρω στα 12, ψηλό για την ηλικία του. Ήξερε να διαβάζει, να γράφει και να μιλά αγγλικά, αραβικά και λίγα ελληνικά. Αυτός και ο πατέρας του έφυγαν από τη χώρα μετά από έναν βομβαρδισμό. Η μητέρα του είχε ήδη φύγει πριν δύο χρόνια, είχε βγάλει βίζα και αυτή τη στιγμή βρισκόταν στον Καναδά. Η δική τους βίζα θα έβγαине σε τέσσερις μέρες ακριβώς. Σήμερα τους έδωσαν κάποια ρούχα. Κάποια τελευταία, για να μπορέσουν να συνεχίσουν τη ζωή τους με αξιοπρέπεια στον Καναδά.

Η βίζα έφτασε και ο Αχμέτ με τον πατέρα του επιβιβάστηκαν στο μικρό αεροπλάνο που μετέφερε εκείνους και κάποιους άλλους πρόσφυγες στην Αμερικάνικη χώρα που δέχθηκε να ανοίξει τις πόρτες της σε αυτούς. Μαζί τους δεν είχαν παρά δύο σακούλες σουπερμάρκετ που περιείχαν τα λιγοστά ρούχα, με τα οποία τους είχαν προμηθεύσει από τον καταυλισμό.

Σάββατο 17 Σεπτεμβρίου 2016, Καναδάς, Αεροδρόμιο

Η οικογένεια ξανάσμιξε με δάκρυα, καθώς η μητέρα του Αχμέτ τούς περίμενε στο αεροδρόμιο έχοντας ενημερωθεί για την άφιξή τους. Είχε βρει μια δουλειά και ένα σπίτι και ζούσε μια σχετικά αξιοπρεπή, λιτή ζωή. Δεν σταμάτησε ποτέ να περιμένει την οικογένειά της. Η οικογένεια έζησε για ενάμιση χρόνο στον Καναδά και αργότερα, αφού είχαν ξαναφτιάξει τις ζωές τους, αποφάσισαν από κοινού να μετακομίσουν σε μια άλλη χώρα, κάπου με καλύτερο κλίμα. Αποφάσισαν να εγκατασταθούν μόνιμα στην Καλιφόρνια. Εκεί οι γονείς του βρήκαν γρήγορα δουλειά και ο ίδιος στάλθηκε σε ένα καλό σχολείο.

12 Ιουλίου 2018, Καλιφόρνια, Παραλία.

Είχε ζέστη εκείνη την ημέρα και έτσι δεν ήταν η μοναδική οικογένεια που βρισκόταν στην παραλία. Πέρασαν ωραία, τα φρούτα που είχε φέρει η μητέρα του ήταν πολύ δροσιστικά. Πριν φύγουν, πέταξαν την πλαστική σακούλα Χ., στην οποία τα είχαν τοποθετήσει, και έφυγαν από την παραλία.

Εκείνη τη νύχτα ο αέρας λυσομανούσε. Στους δρόμους τα φανάρια και ο πινακίδες ήταν έτοιμα να καταρρεύσουν. Τα σκουπίδια παρασέρνονταν από τους κάδους και αιωρούνταν. Το πρωί δεν κινιόταν φύλλο. Κι όμως, μία πλαστική σακούλα, ελληνική, βρισκόταν πλέον στα ανοιχτά του Ατλαντικού ωκεανού. Το πανδαιμόνιο της προηγούμενης μέρας την είχε στείλει πιο πέρα, σε απόσταση που κάποιος δεν μπορούσε να κολυμπήσει.

2018, Ατλαντικός ωκεανός

Χελώνα Καρέτα Καρέτα, Απειλούμενο είδος. Η τροφή της αποτελείται από μέδουσες. Οι πλαστικές σακούλες που κατά χιλιάδες μολύνουν τις θάλασσες κάθε χρόνο, μπερδεύουν τις χελώνες, οι οποίες τις τρώνε και πνίγονται.

Η σακούλα Χ. δεν αποτέλεσε εξαίρεση, καθώς σύντομα βρέθηκε στο στομάχι μίας χελώνας, η οποία τώρα παρασυρόταν νεκρή από το ρεύμα το κόλπου του Μεξικού.

Σύντομα το σώμα βρέθηκε στις ακτές της Πορτογαλίας. Αυτοί που το είδαν, κάλεσαν την τοπική περιβαλλοντική οργάνωση, η οποία το μάζεψε και το πήγε στα κεντρικά για να ανακαλύψει την αιτία θανάτου. Η πλαστική σακούλα βρέθηκε, αφαιρέθηκε από το νεκρό σώμα και καταστράφηκε.

Η πλαστική σακούλα γύρισε όλο τον κόσμο. Ξεκίνησε ως πετρέλαιο από την Σαουδική Αραβία, βρέθηκε στη Μασσαλία και στο Βερολίνο, έπειτα στην Ελλάδα, στην Αμερική και ο κύκλος κλείνει σε μια άλλη χώρα της Ευρώπης, την Πορτογαλία.

